

**Posudek oponenta bakalářské práce
Katedra pedagogiky FF UK v Praze**

Jméno a příjmení studentky: Dagmar Červenková

Název práce: **Vnitřní a vnější determinanty morálního vývoje u dítěte**

Internal and External Determinants of the Child's Moral Development

Vedoucí práce: PhDr. Hana Krykorková, CSc.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 44

Počet stránek příloh: 6

Počet titulů v seznamu literatury: 16 + 3 elektronické zdroje

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování:

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

(Neoddělení vložené vedlejší věty, neskloňování pojmu superego, činitelé – s. 9, 11)

	2		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

1			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

1			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

1			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

nevyužity			
-----------	--	--	--

Využití praktických zkušeností

nelze posoudit			
-------------------	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

1			
---	--	--	--

Naplnění cílů práce

	2		
--	---	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

teoretická a práce			
-----------------------	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

1			
---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad,

1			
---	--	--	--

použitelnost výsledků v praxi

Vhodnost prezentace závěrů práce

	2		
--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. Autorka píše na s. 27: „Rozvinutější intelekt je předpokladem k tomu, aby jedinec dospěl do vyšších stadií morálního usuzování, nikoliv však automaticky nutnou podmínkou.“
Otázka: Mohou lidé s nižší schopností formálního myšlení skutečně dospět do fáze postkonvenčního úsudku, tak jak je definovaná Kohlbergem?
2. Jakými metodami by autorka motivovala ve škole děti k morálnímu jednání v závislosti na věku?
3. Jaký má autorka názor na zavedení volitelného předmětu etická výchova do škol?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Cílem přeložené bakalářské práce je dle autorky popsat vnitřní a vnější činitele, které se podílejí na utváření morálky u dítěte, a poukázat na spletnost procesu morálního rozvoje osobnosti (s. 9). Domnívám se, že v zásadě byl splněn, byť v této formulaci přesahuje možnosti práce bakalářské (měla by se spíše jmenovat Vybrané vnitřní a vnější determinanty morálního vývoje u dětí).

Autorka vychází z dostupné a relevantní odborné literatury, využívá metody deskriptivní a interpretativní. Z textu je patrné dobré porozumění problematice. Z obojí skupiny činitelů autorka vybírá jen některé, z vnitřních determinant inteligenci, psychické procesy, motivaci, svědomí (proč je však charakter součástí předchozí kapitoly?). Klíčový faktor morálního vývoje, vůle, by mohl být více rozveden.

Z vnějších faktorů se pak zaměřuje na rodinu (dostí stručně podána role otce a matky) a na školu (role učitele). Problematické je začlenění odlišnosti pohlaví pouze mezi vnitřní činitele, protože Gilliganové koncept, na kterém je subkapitola založena, tuto odlišnost vidí zejména optikou rozdílné výchovy chlapců a dívek. Pokud jde o činitele vnější, postrádám vliv vrstevníků na morální vývoj a působení makroprostředí (krátký odkaz na postmodernu nelze brát jako dostačující).

Oceňuji ucelený pohled na současné projekty etické výchovy ve škole.

Závěr práce by měl obsahovat formulaci podstatných zjištění, k nimž se autorka v textu dobrala, takto má spíše charakter resumé.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře, v případě přesvědčivé obhajoby i lépe.

21. 8. 2009

PhDr. Jitka Lorenzová, Ph.D.